

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันมีเกษตรกรเป็นจำนวนมากที่ประสบปัญหาความยากจน ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการเป็นหนี้สิน มีภาระค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก โดยส่วนใหญ่จะใช้จ่ายไปกับค่าปุ๋ย และค่าสารเคมี ป้องกันกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรมักทำการเกษตรในรูปแบบปลูกพืชเชิงเดี่ยว คือผลิตพืชเพียงชนิดเดียว เพื่อให้ได้ผลผลิตในปริมาณมาก และมักคิดว่าการทำการเกษตรในรูปแบบนี้จะทำให้มีรายได้หรือผลตอบแทนสูงกว่าการผลิตพืชหลายๆ ชนิด แนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้แก่เกษตรกรก็คือ การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาส่งเสริมให้เกษตรกรนำไปปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ เป็นการปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ และปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต อันจะทำให้เกษตรกรสามารถประกอบอาชีพทางการเกษตรได้อย่างมีความสุข ประสบความสำเร็จ และมีความยั่งยืนต่อไป

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไปด้วยหลักการที่รู้จักกันสั้นๆ ว่า 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ได้แก่ ความมีเหตุผล ความพอประมาณ และการมีระบบภูมิคุ้มกัน ซึ่งสัมพันธ์กันเป็น 3 ห่วง โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความรู้กับคุณธรรม อันเป็นเงื่อนไขอีก 2 เงื่อนไข ซึ่งจะนำไปสู่การมีชีวิตเศรษฐกิจ และสังคม ที่มีความสมดุล มั่นคง และยั่งยืน ซึ่งหลักการนี้สามารถนำมาปรับใช้ในการแก้ปัญหาให้แก่เกษตรกรได้ โดยเป็นหลักในการดำเนินชีวิตให้เกษตรกรอยู่อย่างพอมีพอกิน ให้เกิดการพึ่งพาตนเองได้ หรือสามารถผลิตอาหารบริโภคเองได้ เป็นการดำเนินการผลิตในทางสายกลาง โดยไม่มุ่งผลิตพืชชนิดใดชนิดหนึ่งเพียงอย่างเดียว แต่มีการผลิตพืชหลายชนิดเพื่อให้สามารถนำมาบริโภคเองและหากผลผลิตมีจำนวนมากเกินกว่าการนำมาบริโภคก็สามารถนำไปขายได้ จากหลักการดังกล่าวมาข้างต้น นับได้ว่าแนวคิดนี้สามารถสร้างความมั่นคงให้แก่เกษตรกรในการดำเนินชีวิตและลดภาวะหนี้สินลงได้

หลังจากที่รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้เกษตรกรน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการประกอบการเกษตร ได้มีเกษตรกรเป็นจำนวนมากที่นำเอาแนวปรัชญานี้ไปปฏิบัติ มีทั้งผู้ที่นำไปปฏิบัติแล้วประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ ในกรณีที่น่าไปปฏิบัติแล้วไม่ประสบความสำเร็จอาจเป็นเพราะเกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นผลให้มีการปฏิบัติกิจกรรมทางการเกษตรที่ไม่เหมาะสมและไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาว่า เกษตรกรที่ประกอบการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากน้อยเพียงใด และมีปัจจัยใดที่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจของเกษตรกร ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางส่งเสริมให้เกษตรกรได้มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้นอันจะช่วยทำให้เกษตรกรประสบผลสำเร็จในการทำการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากศูนย์เรียนรู้การเกษตรพอเพียง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล รูปแบบของการได้รับความรู้และปัจจัยด้านปัญหาและอุปสรรคในการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับระดับความรู้ของเกษตรกร
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรในการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ สามารถนำผลที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่เกษตรกรให้มีความรู้อย่างถูกต้องและแพร่หลายเพิ่มมากขึ้น เพื่อการนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตรงกับแนวคิดอย่างแท้จริง ส่งผลให้เกษตรกรสามารถมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้

สมมุติฐานของการวิจัย

มีปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร

ขอบเขตและวิธีการวิจัย

ในการวัดความรู้ ผู้วิจัยศึกษาความรู้ในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกรอบของ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือ ความมีเหตุผล ความพอประมาณ และการมีภูมิคุ้มกัน โดยมีเงื่อนไข คือ ความรู้ และคุณธรรมซึ่งป็นเศรษฐกิจพอเพียงขั้นพื้นฐาน ของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากศูนย์เรียนรู้การเกษตรพอเพียง

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

**ตัวแปรอิสระ
(Independent Variables)**

**ตัวแปรตาม
(Dependent Variable)**

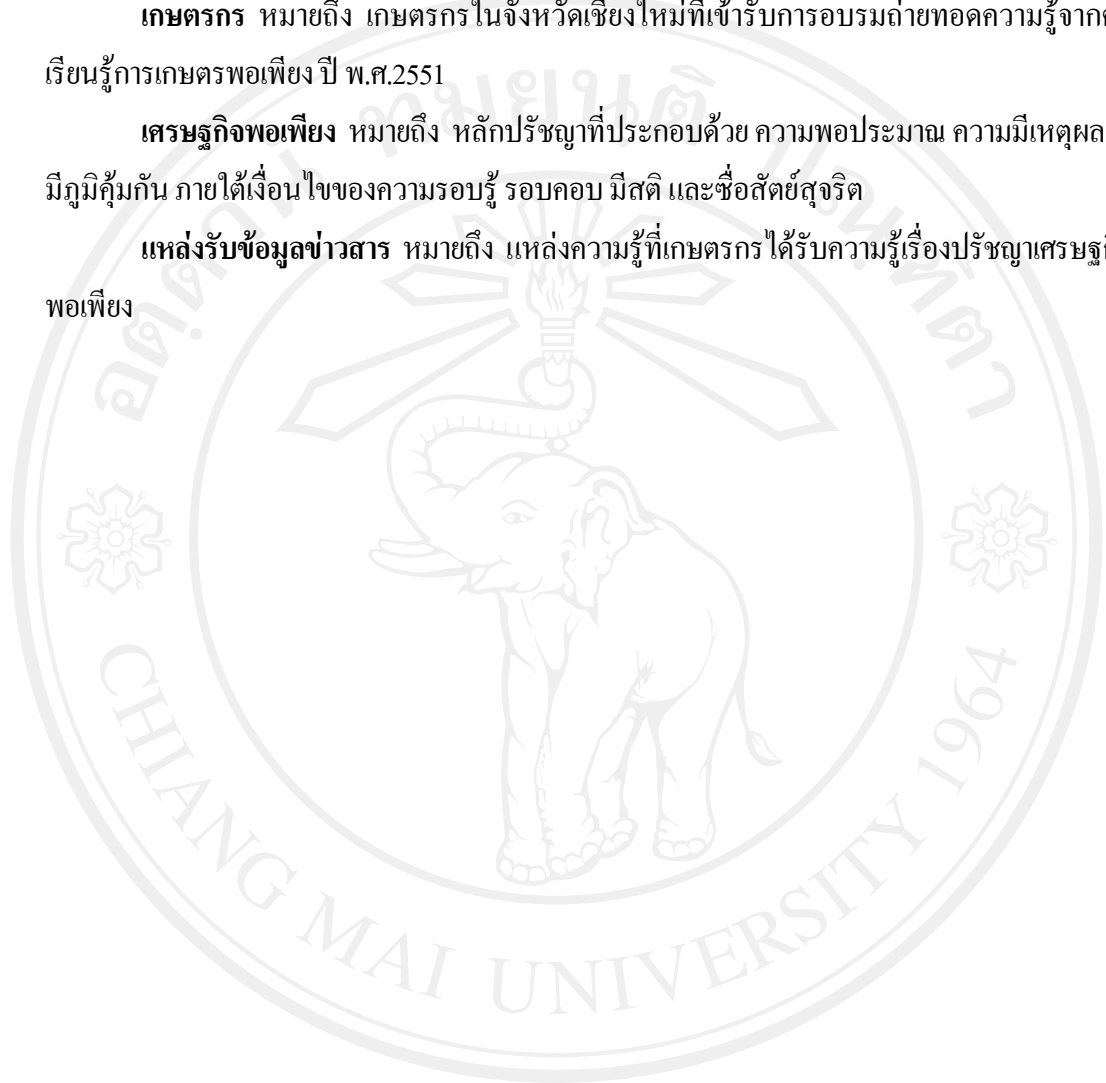
นิยามศัพท์

ความรู้ หมายถึง ความรู้ของเกษตรกรในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เกษตรกร หมายถึง เกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ที่เข้ารับการอบรมถ่ายทอดความรู้จากศูนย์เรียนรู้การเกษตรพอเพียง ปี พ.ศ.2551

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง หลักปรัชญาที่ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน ภายใต้งานใจของความรอบรู้ รอบคอบ มีสติ และซื่อสัตย์สุจริต

แหล่งรับข้อมูลข่าวสาร หมายถึง แหล่งความรู้ที่เกษตรกรได้รับความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved